IF THESE TREES COULD TALK

Red Forest

Audio cd, 48 perc (Self-Release, 2012)

Kétségtelen tény, hogy a jelenkor könnyűzenéjének nevezett infernális szemétáradat szemérmetlenül magas hatásfokkal és kíméletlen precizitással hajtja végre reá bízott feladatát: az Istentől elfordult ember belső világának kaotizálását. A műfajok és stílusok végeláthatatlan kavalkádjának létrejötte csak látszólag tűnik egyéni találmánynak, ezek ugyanis – úgy látszik – egy olyan okkult háttérhatalom szülöttei, melyek démoni módon az emberi karakterisztikumokban rejlő alapvető különbözőségeknek megfelelően, azokat kielégítendően nyilvánulnak meg a zene világán keresztül, ezáltal létrehozva egy totális, ellen- és antiművészeti alapokon nyugvó kontrollálást.

Mivel a modern kor az isteni világciklus elengedhetetlen része, és lefolyása szükségszerűen megkerülhetetlen, ostoba korlátoltság lenne azt hinni, hogy a fentiekben tett megállapítások kizárólagos érvényűek lennének, hisz a sötétség létezése is csak a teremtő fény háttérbe húzódása miatt lehetséges. Az isteni fenntartás értelmében az elsötétítő folyamatok különböző létrontásait – mint jelen esetünkben a modern könnyűzene – mintegy ellensúlyozzák olyan kivételes művészeti megnyilvánulásokkal, amelyek akár – többek között – a *rock/metal* műfaján belül is megjelenhetnek. Természetesen e fragmentumokat a helyükön kell kezelni a Sötét Kor mivoltából fakadóan, egy adekvát nézőpontból szemlélve, a megfelelő áttételek szerint. Ezen fénypontok alapvetően két csoportra oszthatók: míg az egyik explicit módon ősi vallások, kultúrák nyomán, egy úgynevezett *„zsigeri jobboldaliság"* által emeli magasba a harcosi szellem zászlaját, addig a másik egy közvetettebb, burkoltabb, mondhatni költőibb metódus révén utal valamely magasztosabb érzésvilágra és az azon túli ideákra. (Természetesen ez a megállapítás nem kizárólagos érvényű, szép számmal megfigyelhetőek átmenetek.)

Jelen ismertetőnk ihletője, az ohiói Akron városában létrejött If These Trees Could Talk legutóbbi albuma, a *Red Forest*, minden bizonnyal az utóbbiak táborát erősíti. Zenei stílusukat

*post-rock/metal*ként szokás definiálni, alapvetően tévesen, hiszen ezt az erőltetett elnevezést az előtagból kifolyólag mindig „valami utániként", az adott irányzat minőségi csúcsaként, azt meghaladóként szokás értelmezni. (Ennyi erővel szinte bármely egymás után következő, újító szemléletű és minőségi zenét játszó csapat stílusát lehetne ezzel a jelzővel illetni. A téma jóval komplexebb, minthogy azt itt tárgyalni tudjuk, elöljáróban legyen elég annyi, hogy aki a modernitás és posztmodernitás viszonyáról, és a világban játszott szerepéről adekvát képet tud kialakítani, abban szemernyi kétség sem lehet afelől, hogy az utóbbiak lényegében az előbbiből származnak és a létrontásban felül is múlják azt.) Megelőzvén az előítéleteket, a legkézenfekvőbb, ha egész egyszerűen *instrumen-*

*tális-atmoszférikus rock/metal*ként tekintünk erre a műre. Mivel az énekhang nyújtotta lehetőségekkel nem operálnak, ezért annak szerepét a harmadik gitár által megszólaltatott dallamok veszik át. A szerzemények felépítése nagyrészt két fázisból, egy csendes, visszafogott, szellős dallamokból építkező, lágy folyamból áll, és az abból kicsúcsosodó polifonikus gitárorkánból. Ebből kifolyólag az album hangzásképe rendkívül naturális, tömény és súlyos, viszont máskor kellően lágy és szelíden simogató. Ez nem áthidalhatatlan kettőségben mutatkozik meg a lemezen, hiszen nincs a témák között alá- vagy fölérendeltségi viszony, természetesen következnek egymásból, illetve nem fedezhető fel állandó refrén-centrikusságra való törekvés, mint a modern *metal*-zenék döntő többségében. Ugyancsak nem tapasztalhatunk agresszív, erőszakos kicsapongásokat, spekulatív, megtört ritmusokat, és önmaguk fájdalmában szentimentálisan gyönyörködő, giccses momentumokat sem.

Határozottan felvetődik a kérdés: milyen is lehet a maga valójában ez a zene? Nos, amint ősi harmónia árad a messzi távolból, a születés reményét sodorva magával *(Breath of Life)*, és amíg folyamából lélegezve lángot nyel a mély, hirtelen ereje kiszabadulva, váratlan tör fel az égre *(The First Fire)*, miképpen önmaga parazsában megleli a világot, felemelő és csodás összetörtségében *(Barren Lands of The Modern Dinosaur)*, méltóságteljes szomorúsággal dobban meg a szíve *(They Speak with Knives)* – valóságát így, szemlélheti-e? Szürke álmából *(The Gift of Two Rivers)* eszmél halandó tragikumára, megtörve, de harcra éhesen *(Red Forest)*, majd győzelmétől ittasan kék szárnyra kél a törékeny szépségben *(The Aleutian Clouds)*. Igazságát meglelve felejti, mi mulandó *(Left to Rust and Rot)*, és feloldódása fényével terhétől végleg megszabadul *(When the Big Hand Buries the Twelve)*.

Az említett szempontok alapján kivételes művel van dolgunk, egy határozottan üdítő jelenséggel, amely ritkaság a modern zenei palettán, és aki teheti, nyitott szívvel hallgassa meg, hogy mit üzennek a fák. *„Nézz meg mindent, s ami jó, tartsd meg… és menj tovább."*

Répási Zsolt

LARS VON TRIER

Antikrisztus

Filmdráma, 108 perc (Zentropa, 2009)

Lars von Triernek – a film rendezőjének – különleges érzéke van ahhoz, hogy a hétköznapi tapasztaláson túlmutató valóságokat jelenítsen meg. Abban az esetben is, mikor a logika rendjén belül marad, hajlandó szembe menni a „polkorrekt" árral. Ennek egyik példája *Menderlay* című filmje. Másik lenyomata a cannes-i filmfesztiválon tett botránykeltő megnyilatkozása: *„Megértem Hitlert. Azt hiszem, valóban sok rossz dolgot tett, de el tudom képzelni, ahogy végül a bunkerjében ül… Természetesen, nem támogatom a második világháborút, nem vagyok a zsidók ellen. A zsidókkal vagyok, persze, de nem túlságosan, mert Izraeltől tényleg a falra lehet mászni."* Hogy *pontosan* milyen *végső* ok vezetett nála ezekhez a kijelentésekhez, azt nehéz megérteni, s ugyanez igaz a művészetére is. Olyan, mintha egyfajta médiumterméssztettel rendelkezne, úgy közvetítve szellemi valóságokat, hogy nincs tudatában azoknak, vagy csak részben érti. Hogy ez mennyire nem alaptalan felvetés, többek között abból is kiderül, hogy amennyiben értette volna a saját, szóbanforgó művét, akkor nem mondta volna, hogy terápiás céllal készült. Amit ott látunk, az éppenséggel „ellenterápia", mint írásunkból majd kiderül.

Előzetesen két dologra szeretnénk kitérni. Az első, hogy az itt következők – bár nem